

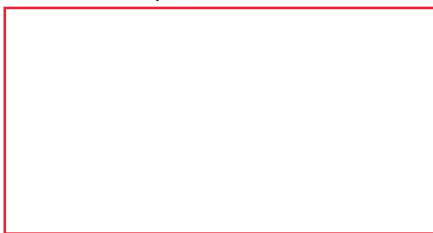
Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

op de op 19 mei 2023 ontvangen aanvraag van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant om ontheffing op voorhand, op grond van artikel 3.3 eerste lid en artikel 3.10 tweede lid, juncto artikel 3.8 eerste lid van de Wet natuurbescherming. Het gaat daarbij om het verjagen en het doden van vossen in en nabij infrastructurele dijklichamen en het opzettelijk verontrusten van dassen en het herstellen van beginnende graafschades, alsmede het plaatsen van preventieve maatregelen om dat te voorkomen. De ontheffing wordt aangevraagd voor alle dijklichamen die een geleidende of ondersteunende infrastructurele functie hebben. Deze dijklichamen zijn in eigendom en/of beheer van de volgende partijen: de Noord-Brabantse Waterschappen (Waterschap Aa en Maas, Brabantse Delta, de Dommel en Rivierenland), Rijkswaterstaat, de Provincie, Bam infra inzake de HSL, gemeenten en ProRail.

Ons kenmerk
Z/199160-360566

Plaats / datum
's-Hertogenbosch,
11 juli 2023

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 19 mei 2023 hebben wij van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant, Onderwijsboulevard 225, 5223 DE te 's-Hertogenbosch, een aanvraag ontvangen voor een ontheffing op grond van artikel 3.3 eerste lid en artikel 3.10 tweede lid, juncto artikel 3.8 eerste lid van de Wet natuurbescherming. Het gaat daarbij om het verjagen en het doden van vossen in en nabij infrastructurele dijklichamen en het opzettelijk verontrusten van dassen en het herstellen van beginnende graafschades, alsmede het plaatsen van preventieve maatregelen om dat te voorkomen. De ontheffing wordt aangevraagd voor alle dijklichamen die een geleidende of ondersteunende infrastructurele functie hebben. Deze dijklichamen zijn in eigendom en/of beheer van de volgende partijen: de Noord-Brabantse Waterschappen (Waterschap Aa en Maas, Brabantse Delta, de Dommel en Rivierenland), Rijkswaterstaat, de Provincie, Bm infra inzake de HSL, gemeenten en ProRail.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant, Onderwijsboulevard 225, 5223 DE te 's-Hertogenbosch, de gevraagde ontheffing **te verlenen**, op grond van artikel 3.10 tweede lid, juncto artikel 3.8 eerste lid van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.10, eerste lid, onder a, van de Wet natuurbescherming, voor het:
 - opzettelijk doden of vangen van de soort **vos** (*Vulpes vulpes*);
 - artikel 3.10, eerste lid, onder a, van de Wet natuurbescherming, voor het:
 - opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen – of rustplaatsen en het verontrusten en herstellen van nieuwe burchten en holen. van de soorten **vos** (*Vulpes vulpes*) en **das** (*Meles meles*).
- II. Ter uitvoering van besluitonderdeel I wijzen wij, gelet op artikel 3.25, eerste lid van de Wet natuurbescherming en artikel 3.13, 3.14 en 3.15 van het Besluit natuurbescherming, de volgende middelen aan voor het doden van de vos (*Vulpes vulpes*):
- III. Aanvullend verlenen wij ten aanzien van de vos, gelet op artikel 3.26, eerste tot en met derde lid, van de Wnb, in samenhang met de artikelen 3.13, 3.15 en 3.16 van het Besluit natuurbescherming, ontheffing voor het gebruik van de volgende middelen en uit te voeren activiteiten:
 - Inzet van aardhonden (conform de wettelijke mogelijkheden) ten aanzien van vossen;
 - Het afwijken van het 40 ha. criterium m.b.t. het geweer;
 - Voor het gebruik van het geweer binnen de bebouwde kom;
 - Het gebruik van geweer en kunstlicht, restlicht en warmtebeeldapparatuur na zonsondergang;
 - Het gebruik van een geluidsdemper, mits de uitvoerder hier ontheffing voor heeft van Justitie.

- IV. Aanvullend op voorgaande besluitonderdelen verlenen wij, gelet op de verbodsbepalingen in artikel 3.26, tweede lid van de Wet natuurbescherming in samenhang met artikel 3.16, eerste lid van het Besluit natuurbescherming:

- de inzet van middelen gedurende het gehele etmaal,

voor de periode 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2029 voor alle dijklichamen die een geleidende of ondersteunende infrastructurele functie hebben en deze dijklichamen in eigendom en/ of beheer zijn van de volgende partijen: de Noord-Brabantse Waterschappen (Waterschap Aa en Maas, Brabantse Delta, de Dommel en Rivierenland), Rijkswaterstaat, de Provincie, Bam infra inzake de HSL, gemeenten en ProRail.

- V. Aan deze ontheffing verbinden wij voorschriften die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en daarbij maakt ook het Faunabeheerplan 2023 - 2029 onderdeel uit van deze ontheffing.

RECHTSMIDDELEN

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073)680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
INHOUDSOPGAVE	5
VOORSCHRIFTEN	6
Algemene voorschriften	6
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	8
1. Wettelijk kader	8
2. Toetsing effecten door ingreep	10
3. Conclusie	12

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De Faunabeheereenheid is bevoegd deze ontheffing om te zetten in een machtiging aan de uitvoerder (de gemachtigde) of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen.
2. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
3. De Faunabeheereenheid blijft als houder van de ontheffing verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder deze ontheffing is verleend.
4. De uitvoerder (gemachtigde) is verplicht bij gebruik van de ontheffing een kopie van de door de Faunabeheereenheid gewaarmerkte ontheffing, de machtiging tot het gebruik van de ontheffing, de schriftelijke toestemming van de grondgebruiker voor het betreden van de gronden, een legitimatiebewijs alsmede de jachtakte bij zich te hebben en deze bescheiden op eerste verzoek van een toezichthouder te tonen. De jachtakte is enkel van toepassing bij inzet van het geweer.
5. Alle dode en/of gedode dieren dienen conform de door de Faunabeheereenheid Noord-Brabant vastgestelde wijze te worden geregistreerd.
6. Een rapportage over het gebruik van deze ontheffing dient te worden opgenomen in het jaarverslag van de Faunabeheereenheid, welke jaarlijks, uiterlijk eind juni, aan Gedeputeerde Staten dient te worden toegezonden.
7. De uitvoerder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het Faunabeheerplan 2023 - 2029.

Specifieke voorschriften

8. Bij de te nemen maatregelen ten aanzien van de das, dient de in het faunabeheerplan 2023 - 2029 opgenomen escalatieladder toegepast te worden.
9. Gedode dieren dienen, ter voorkoming van de verspreiding van ziekten, onmiddellijk te worden verwijderd en/of vernietigd.
10. Deze ontheffing is enkel toepasbaar op nieuwe graafactiviteiten en nieuwe burchten dan wel hollen. Het gaat daarbij dan om het voorkomen van nieuwe graafactiviteiten, het verontrusten van de das en vos en het dichten van nieuwe burchten en hollen.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 19 mei 2023 hebben wij van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant, Onderwijsboulevard 225, 5223 DE te 's-Hertogenbosch, een aanvraag ontvangen voor een ontheffing op voorhand voor het voor het verjagen en het doden van vossen in en nabij infrastructurele dijklichamen en het opzettelijk verontrusten van dassen en het herstellen van beginnende graafschades, alsmede het plaatsen van preventieve maatregelen om dat te voorkomen. De ontheffing wordt aangevraagd voor alle dijklichamen die een geleidende of ondersteunende infrastructurele functie hebben. Deze dijklichamen zijn in eigendom en/of beheer van de volgende partijen: de Noord-Brabantse Waterschappen (Waterschap Aa en Maas, Brabantse Delta, de Dommel en Rivierenland), Rijkswaterstaat, de Provincie, Bam infra inzake de HSL, gemeente en ProRail.

De ontheffing wordt aangevraagd voor alle wettelijk toegestane middelen, waaronder ook nachtzichtapparatuur en warmtebeeldcamera's. De ontheffing wordt aangevraagd voor het gebruik gedurende het hele jaar en gedurende het hele etmaal.

De ontheffing is aangevraagd op basis van het Faunabeheerplan 2023-2029 en is aangevraagd voor de periode 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2029. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/199160.

Bevoegd gezag

GS kunnen op basis van op grond van artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, ontheffing verlenen van een of meer van de verboden als bedoeld in artikel 3.10 Wnb ten aanzien van dieren, dan wel ten aanzien van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. De das en de vos zijn soorten als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onder a. van de Wnb.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de aangevraagde activiteit. De aanvraag is dan ook in behandeling genomen.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan faunabeheer op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader

1.1 Wet Natuurbescherming

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er dient sprake te zijn van een wettelijk belang, zoals het belang de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- c) door de maatregelen wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming en faunabeheer aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen. Er zijn geen vrijstellingen opgenomen voor infrastructurele dijklichamen.

1.3 Nota faunabeheer

In deze Nota wordt het provinciaal beleid ten aanzien van beschermde soorten en het faunabeheer in de provincie nader uitgewerkt. Volgens de Nota hanteert GS als algemeen uitgangspunt bij faunabeheer het 'nee, tenzij' principe. Van de verbodsbepalingen uit de Wnb kan slechts onder voorwaarden worden afgeweken. Faunabeheer is een van deze uitzonderingen. Ontheffingen voor faunabeheer kunnen slechts worden afgegeven op basis van een door GS goedgekeurd faunabeheerplan. Dit plan moet voldoen aan de eisen uit de Wnb en de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Tevens moet dit plan voldoen aan de voorwaarden en uitgangspunten, zoals deze zijn vastgelegd in de Nota. GS hanteren het uitgangspunt dat, als het instrument vrijstelling niet volstaat of toepasbaar is, er bij voorkeur gebruik gemaakt moet worden van het instrument ontheffing.

1.4 Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant

De Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant van (versie 22 februari 2023) geeft de afwegingskaders en voorwaarden voor het beheer van soorten in de provincie Noord-Brabant. In de Beleidsregel is ten aanzien van dijklichamen aangegeven dat in geval van schade aan infrastructurele dijklichamen een ontheffing voor het verontrusten en verjagen van dassen beschikbaar is. In uitzonderlijke gevallen kunnen dassen gevangen en verplaatst worden of hun verblijfplaatsen worden aangetast of vernietigd. Incidentele ontheffing wordt verleend op grond van een goedgekeurd Faunabeheerplan. GS verlenen in principe geen ontheffing voor het doden van dassen. GS kunnen opdracht verlenen voor het vangen of het aantasten van verblijfplaatsen in geval van risico's voor de volksgezondheid of openbare veiligheid. Alleen in uiterste gevallen zal GS opdracht verlenen voor het doden van dassen. Een dergelijke opdracht wordt pas verleend nadat er middels een uitgebreide toets is komen vast te staan dat alternatieven niet voorhanden zijn.

1.5 Faunabeheerplan 2023-2029

In het Faunabeheerplan 2023 – 2029 is een nadere toelichting gegeven op de uitvoering van het faunabeleid van de provincie Noord-Brabant. De onderhavige ontheffing op voorhand is aangevraagd op basis van hoofdstuk 3.5 'Openbare veiligheid: graafschade aan dijklichamen en waterkeringen' en hoofdstuk 37 'Das'.

Waterkerende dijken en andere dijklichamen, zoals spoordijken en taluds van wegen, worden regelmatig ondergraven door konijnen, vossen, dassen en bevers. Om adequaat handelingen te kunnen uitvoeren in het belang van de openbare veiligheid zijn aanvullende ontheffingen noodzakelijk. Dat betreft dan ontheffing voor het niet voldoen aan een bejaagbaar veld van 40 hectare aaneengesloten en het beheer na zonsondergang met gebruik van nachtzichtapparatuur.

De waterbeheerder heeft de taak de keringen aan de wettelijke normen te laten voldoen. Op het moment dat een hol in een waterkering zit voldoet de kering niet meer aan de wettelijke normen en moet ingegrepen worden. Dat geldt ook voor dijklichamen van wegen en spoorlijnen.

In 2019 en 2020 samen gaven de Brabantse waterschappen ruim € 500.000 uit aan kosten door graafschade veroorzaakt door bevers. Daar komen de kosten van graafschade door andere dieren, zoals dassen, nog bij.

Ontheffing op voorhand is verleend ten aanzien van handelingen in infrastructurele dijklichamen voor:

- bevers (niet doden) looptijd tot 1 juli 2023,
- dassen (niet vangen of doden), konijnen en vossen looptijd tot 1 juli 2023.

Het aantal verleende machtigingen voor het gebruik van de ontheffingen op voorhand om hollen van dassen en bevers in waterkeringen en andere dijklichamen te dichten neemt sterk toe. Dit geldt vooral voor de bever, maar ook voor de das. De ontheffing op voorhand voor de das is beperkt tot nieuwe graverij. In het beheerjaar 2018/2019 is een incidentele ontheffing verleend voor het vangen en verplaatsen van dassen met een burcht in de dijk van de Maas bij Dieden. Vier dassen zijn gevangen en verplaatst naar een natuuroterrein elders in de provincie, maar na verloop van tijd vestigden zich toch weer dassen op dezelfde plek. In 2021 werd ontheffing verleend voor het verwijderen van dassenverblijfplaatsen in de dijk van de Maas over het hele traject tussen Cuijk en Lith, vervolgens uitgebreid van Groeningen tot 's-Hertogenbosch. Deze incidentele ontheffing geldt ook voor het verwijderen van reeds langer bestaande burchten.

2. Toetsing effecten door ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De ontheffing is aangevraagd voor het verjagen en het doden van vossen in en nabij infrastructurele dijklichamen en het opzettelijk verontrusten van dassen en het herstellen van beginnende graafschades, alsmede het plaatsen van preventieve maatregelen om dat te voorkomen. De ontheffing wordt aangevraagd voor alle dijklichamen die een geleidende of ondersteunende infrastructurele functie hebben.

2.2 Alternatievenafweging

Het is niet in redelijkheid te verwachten dat alle infrastructurele dijklichamen voorzien worden van graafwerende middelen. Dit is niet alleen zeer kostbaar, maar op veel locaties ook onwenselijk in verband met ongewenste neveneffecten voor andere diersoorten of de functionaliteit van het dijklichaam. Wel worden risico's op graverij steeds beter in kaart gebracht en preventieve maatregelen genomen voordat schade ontstaat. Daar waar dassen en vossen zich in bestaande waterkeringen hebben gevestigd is het veelal niet mogelijk om anders dan reactief te reageren en is ingrijpen aan de orde. Dan worden ook preventieve maatregelen genomen om vervolgschade te voorkomen. De in het hoofdstuk 36.6.6 van het Faunabeheerplan opgenomen preventieve maatregelen, ten behoeve van het voorkomen van bevergraverij, zullen ook voorkomen dat dassen en vossen zich in een dijklichaam zullen ingraven.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.3 *Belang van de aanvraag*

In het belang van de openbare veiligheid

Dit belang is aangegeven in artikel 3.8, lid vijf onder b.

Uit het Faunabeheerplan blijkt dat zich regelmatig situaties voorgedaan hebben waarbij opgetreden is om schade aan infrastructurele dijklichamen te voorkomen. Bij de vorige ontheffingsaanvragen zijn verklaringen gevoegd van de betrokken instanties waaruit blijkt dat bij graverij in dijken de openbare veiligheid in het geding is. Dergelijke verklaringen zijn ontvangen van Rijkswaterstaat, ProRail, BAM Infra inzake de HSL-Zuid, Waterschap Aa en Maas, Waterschap Brabantse Delta en de Provincie Noord-Brabant. Aangezien er ten aanzien van de risico's voor dijklichamen geen veranderingen zijn, achten wij de noodzaak niet aanwezig om deze verklaringen opnieuw aan te vragen.

Gezien de geringe breedte en grote lengte van dijken, alsmede de ligging binnen de bebouwde kom, kan in deze worden afgeweken van de criteria met betrekking tot de eisen aan het jachtveld wat betreft grootte (40 ha-norm) en ligging (binnen de bebouwde kom).

Gelet op het bovenstaande verlenen wij de door de FBE gevraagde ontheffing op voorhand. Deze ontheffing is voorzien van een specifiek voorschrift:

- ten aanzien van de das geldt deze ontheffing alleen voor *nieuwe* graafactiviteiten.

2.4 *Staat van instandhouding*

De inzet van het beheer is er op gericht zoveel mogelijk risico's te voorkomen en is niet gericht op het doden van dieren.

Uit het overzicht van de voorgaande beheerperiode blijkt dat er beheer met afschot uitgevoerd is op de vos. Op basis van de ontheffing is jaarlijks afschot gemeld van nul tot vier vossen, het merendeel van het afschot van vossen is uitgevoerd op basis van de landelijke vrijstelling. Het aantal verleende machtigingen voor het gebruik van de ontheffingen op voorhand om hollen van dassen in waterkeringen en andere dijklichamen te dichten neemt sterk toe. De ontheffing op voorhand voor de das is beperkt tot nieuwe graverij. Naast de machtigingen zijn er de afgelopen beheerperiode enkele incidentele ontheffingen vertrekt voor het vangen en verplaatsen van dassen.

De staat van instandhouding van de das zal door het uitgevoerde beheer niet wezenlijk worden aangetast. In de nieuwe Rode Lijst Zoogdieren 2020 (Norren et al., 2020) is de das opgenomen als thans niet bedreigd en als geheel is de populatie in Nederland toegenomen ten opzichte van de Rode Lijst Zoogdieren 2009.

De vos is landelijk vrijgesteld van de verboden genoemd in art. 3.10 lid 1 Wet natuurbescherming op grond van artikel 3.15 Wnb en artikel 3.1 Besluit natuurbescherming en artikel 3.1 Regeling natuurbescherming. Volgens het rapport van de WUR (augustus 2022) is de staat van instandhouding van de vos gunstig.

2.5 *Maatregelen*

In het Faunabeheerplan 2023 – 2029 is beschreven welke maatregelen genomen worden.

De eigenaar/beheerder van de waterkering of ander dijklichaam is de verantwoordelijke aanvrager.

Veel graafschade wordt ontdekt bij inspecties. Zo controleren de muskusrattenvangers de waterkeringen routinematig enkele malen per jaar op graafschade, met name veroorzaakt door bevers. Bij hoogwater inspecteren de waterschappen nog veel vaker.

Handelingen vanwege graafactiviteiten van vossen worden vrijwel altijd door of in opdracht van dijk- en waterbeheerders in samenwerking met WBE's uitgevoerd. Handelingen vanwege dassen worden meestal door waterschappen uitgevoerd.

De waterschappen en met name Waterschap Aa en Maas hebben steeds vaker te maken met graverij in waterkeringen. In Oost-Brabant is de populatie zodanig groot dat alle geschikte territoria bezet zijn. Jonge en zwervende dieren moeten op zoek naar een eigen territorium en komen steeds vaker in de waterkering terecht. De kosten en uren om dit te controleren lopen de laatste jaren enorm op. Momenteel heeft Waterschap Aa en Maas op zo'n twaalf locaties dassenburchten zitten die een risico vormen voor de waterveiligheid. In 2021 is hiervoor in samenwerking met de Zoogdiervereniging een plan van aanpak opgesteld en een incidentele ontheffing verleend, waarbij in de bestaande territoria alternatieve burchtlocaties worden gerealiseerd. De risicovolle burchten worden vervolgens ontmanteld. Door de toename aan activiteiten van onder andere das, maar ook de bever neemt de inzet aan personele uren en de kosten ook toe. Op basis van deze ontheffing wordt het toegestaan om opzettelijk nieuwe burchten te verontrusten en gangen door nieuwe graafactiviteiten in het dijklichaam te dichten.

Wij zijn van oordeel zijn dat de voorgestelde maatregelen voldoende zijn om te borgen dat geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij de gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform het Faunabeheerplan 2023 - 2029 worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant, Verjagen en doden van vossen in en nabij infrastructurele dijklichamen en opzettelijk verontrusten van dassen en herstellen van beginnende graafschades, alsmede plaatsen van preventieve maatregelen, Z/199160

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 11 juli 2023 een ontheffing op grond van artikel 3.3 eerste lid en artikel 3.10 tweede lid, juncto artikel 3.8 eerste lid van de Wet natuurbescherming **verleend** hebben (kenmerk: Z/199160-360566) aan de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch. Het gaat daarbij om het verjagen en het doden van vossen in en nabij infrastructurele dijklichamen en het opzettelijk verontrusten van dassen en het herstellen van beginnende graafschades, alsmede het plaatsen van preventieve maatregelen om dat te voorkomen. De ontheffing is aangevraagd voor alle dijklichamen die een geleidende of ondersteunende infrastructurele functie hebben en deze dijklichamen in eigendom en/of beheer zijn van de volgende partijen: de Noord-Brabantse Waterschappen (Waterschap Aa en Maas, Brabantse Delta, de Dommel en Rivierenland), Rijkswaterstaat, de Provincie, Bm infra inzake de HSL en ProRail. De ontheffing is geldig voor de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2029.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 13 juli 2023 tot en met 23 augustus 2023 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Voor inzage in de bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl.

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken. Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoon (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige

voorziening” te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om een voorlopige voorziening te vragen is dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/199160 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, juli 2023